

Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, 11 osp

Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä, suomi toisena kielenä, 4 osp

- suoritetaan tutkinnon perusteiden mukaan (Työelämäviestinnän perustaidot, suomi toisena kielenä ja Ammatillaisen viestintätaidot, suomi toisena kielenä)

Valinnainen osaamistavoite, suomi toisena kielenä, 3 osp

- suoritetaan tutkinnon perusteiden mukaan

Viestintä ja vuorovaikutus toisella kotimaisella kielellä, ruotsi 1 osp

- **mahdollisesti** poiketaan ruotsista
 - opiskelija suorittaa **Suomi toisena kielenä rakenteet ja sanasto 1 osp**.

HUOM! Tutkinnon perusteissa voidaan määrätä, miltä osin osaamistavoitteista ei ole mahdollista poiketa. Valinnaiset osaamistavoitteet, 3 osp ei valita.

(OPH 13.10.25)

Osaamistavoitteista poikkeaminen ovat kaikissa tilanteissa viimeisiä toimenpiteitä, ja koulutuksen järjestäjän tulee perustaa jokainen päätös tarkkaan tapauskohtaiseen harkintaan. Koulutuksen järjestäjän on varmistettava jokaisessa yksittäisessä tapauskohtaisessa harkinnassa, että osaamistavoitteista poikkeaminen ei heikennä opiskelijan ammattitaitoa tai jatko-opintovalmiuksia.

Ammatillisten perustutkintojen ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen on mahdollista silloin, kun tutkinnon perusteiden mukaiset osaamistavoitteet ovat kohtuuttomat

- opiskelijan olosuhteiden tai opiskeluhistorian perusteella
- opiskelijan vammaan tai terveydentilaan liittyvistä syistä.

Opiskelijan olosuhteiden tai opiskeluhistorian perusteella viitataan lähinnä tutkinnon kielitaitovaatimuksista poikkeamiseen.

- jos opiskelija ei ole esimerkiksi aikaisemmin opiskellut ruotsia, voidaan harkita päätöstä osaamistavoitteista poikkeamista ja opiskelija opiskelee ruotsin kielen sijaan suomen kieltä.

Poikkeaminen vamman vuoksi tarkoittaa vammaa, kuten esimerkiksi cp-vamma, näkövamma, kehitysvamma jne. Poikkeaminen terveydentilan vuoksi viittaa laajempaan terveydentilan kokonaisuuteen, joista voi tarvittaessa konsultoida koulutuksen järjestäjän opiskeluhuoltoa.

Viestintä ja vuorovaikutus vieraalla kielellä, X 3 osp

- Opiskelijan työllistymisen tai jatko-opintojen edistämiseksi **kannustetaan opiskelijaan valitsemaan englanti.**
Tarvittaessa
- o opiskelija **ohjataan ensi suorittamaan Englannin perusvalmiuksien kehittäminen, valinnainen 3 osp,** jonka jälkeen hän **jatkaa**
tutkinnon perusteiden Viestintä ja vuorovaikutus vieraalla kielellä, englanti 3 osp.
 - o **tai mahdollisesti poiketaan ja opiskelija suorittaa**
Suomi toisena kielenä viestintä ja vuorovaikutus, 3 osp

→ Opiskelijalla on osaamista x-kielessä,

- o Jos opiskelija on kielen osaamista sellaisista kielistä, joita TALssa ei voida arvioida, osaaminen voidaan tunnistaa ja tunnustaa osaksi tutkintoa seuraavin ehdoin:

Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen perustuu opiskelijan toimittamiin asiakirjoihin:

- alkuperäisiin tai oikeaksi todistettuihin todistuksiin,
- opintosuoritusotteisiin,
- vastaaviin asiakirjoihin,
- tai KOSKI-tietokannan tietoihin

Asiakirjojen vaatimukset:

- todistus on suomenkielinen
 - todistuksessa tulee näkyä
 - arvosanat,
 - suoritusten sisältö,
 - sekä laajuus.
 - tiedot on esitettävä riittävän tarkasti, jotta arvioiva opettaja voi tehdä osaamisen tunnustamispäätöksen.
- o Jos opiskelijalla ei ole eri viranomaisen myöntämää todistusta osaamisestaan, hänet ohjataan näyttöön. Näin toimitaan, mikäli kyseessä on kieli, jonka arviointi on mahdollista TALssa. Näitä kieliä ovat:
 - venäjä, saksa, ranska, espanja ja italia
 - YTO – tiimivastaavat, opastavat arvioijien valinnassa

Valinnaiset osaamistavoitteet 9 osp

Alla kuvattuna TALssa suunniteltuja valinnaisia osa-alueita, joita voi tarvittaessa valita opiskelijalle.

Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, 11 osp

Suomenkielisten tekstien tuottaminen, valinnainen 3 osp
Suomenkielisten tekstien ymmärtäminen, valinnainen 3 osp
Ammatillinen sanavarasto, suomi toisena kielenä, valinnainen 1 osp
Tekstitaidot, suomi toisena kielenä, valinnainen 1 osp
Puhe- ja vuorovaikutustaidot, suomi toisena kielenä, valinnainen 1 osp
Draamaa ja suomea toisella kielellä, valinnainen 1 osp

Yhteiskunta- ja työelämäosaaminen, 9 osp

Yhteiskunnallinen vaikuttaminen, suomi toisena kielenä, valinnainen 1 osp